

# NAŠA NARODNA NOŠNJA - BLAGDANSKA I SVAKODNEVNA

joi, 07 aprilie 2016

Kada je prošle godine naša mlada sunarodnjakinja, Nikoleta Mariana Vlasi iz Vodnika, osvojila titulu najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske,

bili smo svi veseli i ponosni.

## Osim

prirodne ljepote i naša, Nikoleta je blistala u našoj prekrasnoj narodnoj nošnji. A tu narodnu nošnju svi imamo u svojim domovima. Nažalost, zadnjih dva desetljeća naša narodna nošnja vi amo sve rijeđe. Lijepa je, jedinstvena, ali stoji u ormaru. I naše košulje, i kece, i popruzi, kanice i ostalo. Jedino je marama preživjela, nju vi amo i danas, u različitim modelima, bojama i raznim prigodama.

## Podsjetimo

vrlo kratko naše mlade djevojke da ova naša koja se nosi za prijest, krizmu, svadbu ili neku drugu svečanost nije jedina. Ova je naša, sve naša. Nekada su naše bake i djedovi, pa i roditelji, imali i našu za svaki dan, našu ke za žene. Naša ke su se nosile svaki dan, bile su komotnije, laganije. A i muškarci su imali našu za obične dane.

## Ako

uzmемо malo u ruke našu narodnu nošnju, sjednemo par trenutaka i sjetimo se tko je vezao, tkao, šivao, vidjet ćemo da je ona i živi svjedok burnih vremena kroz koja je naša zajednica prošla. Prvi su narodnu nošnju napustili muškarci. Krenuli su u grad, u školu ili na posao i s vremenom odustali od nošnje. Ženska je naša izdržala znatno duže. No kako su s vremenom i djevojke krenule na visoke škole i na posao u grad i one su po naše narodnu nošnju.

## Sve

je to razumljivo i dogodilo se posvuda ne samo kod nas. Samo što je bilo nastupilo jedno vrijeme kada smo nekako pre naglo odbacili. Nekada su naše majke vezle košulje, pole, slagala lijepe boje peklja, krakice... Prava je umjetnost bila izvaditi novi vez, zna i novi model hlača, bradza itd. Nažalost, mislim da mlade generacije skoro pa od toga ništa ne znaju. A bilo bi dobro da se svi podsjetimo i naše, to naučimo. Jer zajednica koja gubi običaje, tradiciju, zna i dio svojih korijena, s vremenom će se i sama izgubiti.

## Divota

je vidjeti mlade naše folklorne ansambleve u karakuskoj tradicionalnoj nošnji. I ne samo njih. Jer ima i onih koji i svoju djecu oblače u narodnu nošnju im se ukaže prilika. I na tome im treba pomoći. I potaknuti sve nas ostale da povremeno, barem za blagdane, iz ormara izvadimo našu narodnu nošnju i odjenemo je. Jer je prekrasna, zar ne? A kako nam blagdan Cvjetnice i Uskrs kuća na vratima, evo nam savršene prilike da se popravimo u košulje i maramu kao nekad.

## Poziv

## za prikupljanje kararskog usmenog bogatstva

### Vezano

za narodnu i ostale običaje i tradicije upućujemo poziv učenicima i studentima, mladima hrvatske manjine na pisanje pjesama i sastava te na prikupljanje starih priča i običaja na hrvatskom jeziku. Orijentativne teme za pjesme mogu biti "Godišnja doba", "Moje selo", a za sastave "Priče starih"; te "Naši običaji". Radovi se predaju u učiteljima i profesorima hrvatskog jezika.

### Svrha

ovog poziva je očuvanje naših starih legendi, priča, pjesama i svega što ima vezu s našim običajima i tradicijama. Time ujedno negujemo i čuvamo naš stari dijalekt i nadamo se objavi radova nakon prikupljanja. Dosada je objavljeno nekoliko knjiga (dvije zbirke pjesama) dvije stručne knjige o govoru/govorima naših mjesta kao i o usmenoj književnosti. Uključivanjem učenika i mladih na prikupljanje našeg narodnog bogatstva, koji je zabilježiti od svojih baka i djedova, roditelja i rodbine razne legende, priče, običaje, nastojimo prikupiti i sačuvati od zaborava to usmeno bogatstvo i predati ga budućim naraštajima.

Maria Lacchici